

Wzory przemysłowe

Wzory przemysłowe znajdują zastosowanie w wielu branżach. Odnoszą się do wyglądu produktów, chronią ich zewnętrzną postać, pozwalają czerpać korzyści z pomysłów na niepowtarzalny design przedmiotów, dlatego w handlu stanowią bardzo istotny element sukcesu. Skutecznie chronione wzory przemysłowe są znaczącym elementem portfolio praw własności przemysłowej. W JWP oferujemy Państwu kompleksowe usługi w zakresie pozyskiwania prawa z rejestracji wzorów przemysłowych w ramach zindywidualizowanej strategii ochrony własności intelektualnej i przemysłowej.

Co to jest wzór przemysłowy?

Wzór przemysłowy jest to nowa i posiadająca indywidualny charakter postać wytworu lub jego części, nadana mu w szczególności przez cechy linii, konturów, kształtów, kolorystykę, fakturę lub materiał wytworu oraz przez jego ornamentację. Krótko mówiąc wzór przemysłowy określa zewnętrzną postać przedmiotu. Prawie każdy produkt czy rękodzieło mogą zostać objęte ochroną jako wzór przemysłowy. Definicja ta stosuje się do ogromnej liczby towarów obecnych na rynku oraz ich wymiennych części – np. modeli samochodów, sprzętów gospodarstwa domowego, mebli, ubrań, zabawek czy artykułów spożywczych.

Dlaczego nie wolno przedwcześnie ujawniać wzoru przemysłowego?

Im wzór przemysłowy jest bardziej oryginalny i unikalny, tym bardziej warto go chronić. Jednak by wzór nie mógł zostać unieważniony musi posiadać przymiot nowości i indywidualnego charakteru. Dlatego istotne jest utrzymanie w tajemnicy wzoru przemysłowego, który ma zostać zarejestrowany. Warto podkreślić, iż od momentu upublicznienia wzoru przez uprawnionego (a nie przez inny podmiot) zgłoszenie może zostać dokonane w przeciągu kolejnych 12 miesięcy, jest to tzw. „ulga w nowości”. Przez ten czas uprawniony ma szansę ocenić, czy dany produkt ucieleśniający jego wzór jest dla niego na tyle obiecujący biznesowo, aby ponieść koszty jego rejestracji.

Po co chronić wzór przemysłowy?

Rejestrując wzór przemysłowy przedsiębiorca, który zainwestował w stworzenie niepowtarzalnego „designu” dla swojego produktu, zapewnia sobie na niego wyłączność i może go skutecznie chronić, co przekłada się na wymierne korzyści majątkowe. Jeżeli realizowany w produkcji wzór przemysłowy zyskuje popularność i staje się rozpoznawalny bywa także narażony na kopiowanie. Chroniony wzór przemysłowy zapewnia dwa rodzaje praw: tzw. „pozytywne” – polegające na możliwości wyłącznego korzystania z wzoru przemysłowego w sposób zarobkowy lub zawodowy na danym terenie oraz „negatywne” – polegające na możliwości zakazywania wszelkim osobom trzecim wytwarzania, oferowania, wprowadzania do obrotu, importu, eksportu lub używania wytworu, w którym wzór jest zawarty, bądź zastosowania, jak też składowania wytworu dla takich celów.

Jak przebiega rejestracja wzoru przemysłowego?

Zgłoszenie wzoru przemysłowego można przeprowadzić w trzech różnych trybach w zależności od potrzeb – krajowym, wspólnotowym i międzynarodowym. Zgłoszenie w trybie krajowym przeprowadza się w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej (ochrona na terytorium Polski) bądź w urzędach patentowych innych państw (ochrona w danym państwie). W przypadku zamiaru objęcia ochroną w kilku państwach istnieje możliwość skorzystania z tzw. procedury międzynarodowej. System międzynarodowej rejestracji wzorów przemysłowych opiera się na Porozumieniu haskim i umożliwia dokonanie jednego zgłoszenia, które wywołuje takie same skutki w każdym ze wskazanych państw, wybranym z pośród sygnatariuszy tego porozumienia. Zgłoszeń należy dokonywać bezpośrednio w Biurze Międzynarodowy WIPO. Wspólnotowe wzory przemysłowe są zaś rejestrowane w Unii Europejskiej na podstawie Rozporządzenia Rady (WE) 6/2002 z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie wzorów wspólnotowych. Jedną z naczelnych zasad odnoszących się do wspólnotowych praw własności przemysłowej jest zasada ich jednolitego charakteru. Jednolity charakter wzoru oznacza, że wzór jest skuteczny jako całość na terytorium całej UE, w tym również Polski. Wraz z upływem czasu i rozwojem firma posiadająca prawa do wzoru przemysłowego może zechcieć wprowadzić swój produkt na rynki zagraniczne. W takiej sytuacji rozszerzenie ochrony jest również możliwe, dzięki prawu pierwszeństwa. Takie zgłoszenie musi jednak zostać dokonane w ciągu 6 miesięcy od pierwszego zgłoszenia danego wzoru.

Jak długo trwa ochrona wzoru przemysłowego?

Co do zasady ochrona wzoru przemysłowego jest ograniczona w czasie i trwa maksymalnie 25 lat. Opłaty za ochronę wzoru są wnoszone co 5 lat. Brak opłaty sprawia, że wzór przestaje być chroniony na gruncie praw własności przemysłowej.

Jakich przedmiotów nie można chronić za pomocą wzoru przemysłowego?

Przy pomocy wzorów przemysłowych nie można chronić wewnętrznych elementów wytworu (części składowych) niewidocznych w toku normalnego użytkowania a także części zamiennych, używanych do naprawy wytworu tak, by przywrócić mu jego wygląd początkowy. Z odmową rejestracji spotkają się również zgłoszenia

wzorów przemysłowych, których wykorzystywanie byłoby sprzeczne z porządkiem publicznym lub dobrymi obyczajami jak również wzorów zawierających oznaczenia m. in. Rzeczypospolitej Polskiej takie jak godło, barwy czy hymn, symbole innych państw, uznane oznaczenia stosowane w obrocie lub symbole mogące obrażać uczucia religijne, patriotyczne lub tradycję narodową.

Czym są badania wzorów przemysłowych?

Przed złożeniem wniosku o rejestrację wzoru przemysłowego warto przeprowadzić badanie danego wzoru, by sprawdzić, czy nie narusza on praw innych podmiotów. Badanie polega na wyszukaniu identycznych i podobnych wzorów przemysłowych pośród krajowych wzorów przemysłowych zarejestrowanych w Urzędzie Patentowym RP, międzynarodowych rejestracji wzorów przemysłowych z wyznaczeniem Polski, międzynarodowych rejestracji wzorów przemysłowych z wyznaczeniem EUIPO oraz zarejestrowanych Wzorów Wspólnotowych umieszczonych w Rejestrze Wzorów Wspólnotowych prowadzonych przez Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej (EUIPO). Raport z badania zawiera wykaz wzorów przemysłowych ujawnionych podczas badania wraz z opinią rzecznika patentowego, która pozwala ocenić, czy dany wzór jest wystarczająco unikalny.

■ Eksperti

Magdalena Maksimowska
rzecznik patentowy
e: magdalena.maksimowska@jwp.pl

Jakub Skrzypczak
rzecznik patentowy
e: jakub.skrzypczak@jwp.pl

Joanna Janoszek
krajowy i europejski rzecznik patentowy
e: joanna.janoszek@jwp.pl

Alicja Kicińska-Fujawa
krajowy i europejski rzecznik patentowy
radca prawny
e: alicja.kicinska@jwp.pl

Tomasz Grucelski
rzecznik patentowy
advokat
e: tomasz.grucelski@jwp.pl

Tomasz Gawliczek
radca prawny
aplikant rzecznikowski
e: tomasz.gawliczek@jwp.pl

Urszula Nowak
rzecznik patentowy
e: urszula.nowak@jwp.pl

JWP Rzecznicy Patentowi
Dorota Rządewska sp.k.

Grupa JWP – ochrona własności intelektualnej i obsługa prawna firm

Sienna Center
ul. Żelazna 28/30
00-833 Warszawa

T: 22 436 05 07
F: 22 436 05 02
E: info@jwp.pl

